

Θεωρία Τελεστών - Εαρινό 2023

Πρώτο Σετ Ασκήσεων

Συμβολισμός για τις 2 πρώτες ασκήσεις: $C([a, b]) := \{f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R} \mid \text{συνεχής}\}$, όπου $-\infty < a < b < \infty$.

Άσκηση 1 Έστω $1 < p \neq 2$. Αποδεχτείτε ότι η απεικόνιση $\|\cdot\|_p : C([a, b]) \rightarrow [0, \infty)$ με τύπο

$$\|f\|_p := \left(\int_a^b |f(t)|^p dt \right)^{1/p}, \quad (1)$$

είναι νόρμα στον $C([a, b])$ και δείξτε ότι αυτή δεν προέρχεται από εσωτερικό γινόμενο.

[Υπόδειξη: Αν $f \in C([0, 1])$ είναι μια συνάρτηση με $f(t_0) = 0$ για κάποιο $t_0 \in (0, 1)$, θεωρήστε μια δεύτερη συνάρτηση $g \in C([0, 1])$ με τύπο $g(t) = f(t)$ στο $[0, t_0]$, $g(t) = -f(t)$ στο $(t_0, 1]$.

Άσκηση 2 Έχουμε δει ότι η απεικόνιση $\langle \cdot, \cdot \rangle : C([a, b]) \times C([a, b]) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο

$$\langle f, g \rangle := \int_a^b f(t)g(t)dt, \quad (2)$$

ορίζει εσωτερικό γινόμενο στον $C([a, b])$.

1. Δείξτε ότι για κάθε $f \in C([-\pi, \pi])$, έχουμε

$$\left| \int_{-\pi}^{\pi} f(t) \sin t dt \right| \leq \sqrt{\pi} \|f\|,$$

όπου $\|\cdot\|$ είναι η επαγόμενη από το εσωτερικό γινόμενο (2) νόρμα.

2. Θεωρούμε τώρα το σύνολο $C^1([a, b]) := \{f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R} \mid \text{συνεχώς παραγωγίσιμη}\}^1$.

(i) Δείξτε ότι η απεικόνιση $\langle \cdot, \cdot \rangle_1 : C^1([a, b]) \times C^1([a, b]) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο

$$\langle f, g \rangle_1 := \int_a^b [f(t)g(t) + f'(t)g'(t)] dt, \quad (3)$$

ορίζει εσωτερικό γινόμενο στον $C^1([a, b])$.

(ii) Δείξτε ότι για κάθε $f \in C^1([-\pi, \pi])$, έχουμε

$$\left| \int_{-\pi}^{\pi} (f(t) \cos t - f'(t) \sin t) dt \right| \leq \sqrt{2\pi} \|f\|,$$

όπου $\|\cdot\|$ είναι η επαγόμενη από το εσωτερικό γινόμενο (3) νόρμα.

Άσκηση 3 Αποδείξτε την ταυτότητα πολικότητας: σε κάθε μιγαδικό διανυσματικό χώρο V με εσωτερικό γινόμενο $\langle \cdot, \cdot \rangle : V \times V \rightarrow \mathbb{C}$, έχουμε

$$\langle x, y \rangle = \frac{1}{4} \left(\|x + y\|^2 - \|x - y\|^2 + i\|x + iy\|^2 - i\|x - iy\|^2 \right), \quad \forall x, y \in V,$$

όπου $\|\cdot\| : V \rightarrow [0, \infty)$ είναι η επαγόμενη από το εσωτερικό γινόμενο νόρμα.

Άσκηση 4 Δείξτε ότι ο $c_{00} := \{\mathbf{x} = \{x_n \in \mathbb{C}\}_{n \in \mathbb{N}} \mid x_n = 0 \ \forall n \geq N \text{ για κάποιο } N \in \mathbb{N}\}$ εφοδιασμένος με το κανονικό εσωτερικό γινόμενο $\langle \mathbf{x}, \mathbf{y} \rangle := \sum_{n \in \mathbb{N}} x_n \overline{y_n}$, δεν είναι χώρος Hilbert.

¹δηλαδή η πρώτη παράγωγος υπάρχει στο $[a, b]$, και ως συνάρτηση είναι συνεχής στο $[a, b]$

1 Λύσεις-Υποδείξεις:

Άσκηση 1 Έστω f, g είναι οι συναρτήσεις της υπόδειξης. Τότε

$$\|f + g\|_p^2 = \left(\int_0^1 |f + g|^p \right)^{2/p} = \left(\int_0^{t_0} |2f|^p \right)^{2/p} = 4 \left(\int_0^{t_0} |f|^p \right)^{2/p} = 4A^{2/p},$$

όπου $A := \int_0^{t_0} |f|^p$. Ομοίως,

$$\|f - g\|_p^2 = \left(\int_0^1 |f - g|^p \right)^{2/p} = \left(\int_{t_0}^1 |2f|^p \right)^{2/p} = 4 \left(\int_{t_0}^1 |f|^p \right)^{2/p} = 4B^{2/p},$$

όπου $B := \int_{t_0}^1 |f|^p$. Ακόμη,

$$\|f\|_p^2 = \left(\int_0^1 |f|^p \right)^{2/p} = \left(\int_0^{t_0} |f|^p + \int_{t_0}^1 |f|^p \right)^{2/p} = (A + B)^{2/p},$$

και

$$\|g\|_p^2 = \left(\int_0^1 |g|^p \right)^{2/p} = \left(\int_0^{t_0} |f|^p + \int_{t_0}^1 |f|^p \right)^{2/p} = (A + B)^{2/p}.$$

Επομένως ο κανόνας του παραλληλογράμμου για τις f, g είναι ισodύναμος με την

$$A^{2/p} + B^{2/p} = (A + B)^{2/p}, \quad \forall A, B \geq 0.$$

Η τελευταία είναι προφανώς αληθής όταν $p = 2$. Αν όμως $p \neq 2$, παίρνοντας $A = B \neq 0$ βλέπουμε αμέσως ότι δεν είναι αληθής.

Άσκηση 2 Τα 1 και 2(ii) προκύπτουν από την ανισότητα *Cauchy – Schwarz*.

Άσκηση 3 Πράξεις (γραμμική ιδιότητα του εσωτερικού γιoμένου).

Άσκηση 4 Δείξτε ότι η ακολουθία $\{x^{(n)} := (1, 1/2, 1/3, \dots, 1/n, 0, 0, \dots)\}$ είναι ακολουθία *Cauchy*.